

Raport z ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej
w Szkole Podstawowej
im. Władysława Broniewskiego w Lusławicach
w roku szkolnym 2018/2019

Wymaganie:
**Uczniowie nabywają wiadomości
i umiejętności określone w podstawie
programowej**

Raport opracowały:

Beata Kulczak

Beata Kluczna

Edyta Pyrkosz

W roku szkolnym 2018/2019 została przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna, której celem było ustalenie, czy uczniowie nabywają w szkole wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej i wykorzystują je podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów oraz sprawdzenie, w jakim zakresie diagnozuje się i analizuje osiągnięcia uczniów, uwzględniając ich możliwości rozwojowe.

Do zgromadzenia danych zastosowano metodę ankiety, badając uczniów klas III – VIII (69 osób), 11 nauczycieli i 67 rodziców, wywiad z dyrektorem, obserwację oraz analizę dokumentów.

W ramach prowadzonych badań szukano odpowiedzi na następujące pytania kluczowe:

1. W jaki sposób realizowana podstawa programowa uwzględnia osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego?
2. W jaki sposób wykorzystanie warunków i sposobu realizacji podstawy programowej umożliwia uczniom stosowanie wiedzy i nabytych umiejętności podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów?
3. W jakim stopniu monitorowanie i analiza osiągnięć każdego ucznia uwzględnia możliwości rozwojowe ucznia?
4. W jaki sposób nauczyciele wdrażają wnioski z monitorowania i analizy osiągnięć ucznia?
5. W jaki sposób wynikające z wdrażanych wniosków działania edukacyjne wpływają na efekty uczenia się i nauczania?

Obszar badania: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.

Z badania wynika, że wszyscy nauczyciele analizują podstawę programową podczas tworzenia planów dydaktycznych, w trakcie opracowywania wymagań dydaktycznych, planowania zajęć edukacyjnych, opracowywania scenariuszy lekcji, a także podczas opracowywania dostosowań wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów. Potwierdzają to zapisy w dokumentacji szkolnej.

Na podstawie przeprowadzonych wśród rodziców ankiet można stwierdzić, że rodzice są zapoznawani z podstawą programową oraz zadaniami wychowawczymi i kształcącymi realizowanymi w szkole podczas zebrań z rodzicami, z przekazanej kserokopii podstawy programowej oraz przez stronę internetową. Znaczna większość rodziców zna kierunki polityki oświatowej na rok szkolny 2018/2019, a informacje te zdobyli przeważnie ze szkoły, niewielu z nich samodzielnie. Prawie wszyscy, bo aż 99%, uważają, iż uczniowie w szkole nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej. Wszyscy rodzice odpowiedzieli, że nauczyciele informują o zadaniach wychowawczych i kształcących realizowanych w szkole podczas zebrań z rodzicami, ustnie, a także poprzez tablicę informacyjną dla rodziców i stronę internetową.

Informacje te potwierdzają sami uczniowie, którzy wskazują na naukę czytania, pisania, języka obcego, myślenia logicznego oraz matematycznego, badania, analizowania i wyciągania wniosków, wykorzystywania nowoczesnych technologii oraz samodzielnego wyszukiwania informacji podczas całego procesu kształcenia w szkole podstawowej. Uczniowie są zapoznawani z podstawą programową z każdego przedmiotu, o czym świadczą wpisy w dokumentacji szkolnej.

Obszar badania: Realizowana podstawa programowa uwzględnia osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Nauczyciele wychowania przedszkolnego prowadzą obserwację dzieci w przedszkolu. 2 razy w ciągu roku wyniki obserwacji zapisują w arkuszu obserwacji opracowanego dla 3-latka, 4-latka, 5-latka i 6-latka. Przygotowują informację o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej w obszarach fizycznym, emocjonalnym i społecznym.

Uczniowie III klasy co roku piszą test sprawdzający osiągnięcia z edukacji polonistycznej i matematycznej uczestnicząc w Ogólnopolskim Badaniu Umiejętności Trzecioklasisty (OBUT). Test sprawdza nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, analizuje go według klucza ustalonego przez organizatora testu, opracowuje wnioski i rekomendacje, z którymi zapoznaje na zebraniu radę pedagogiczną. Uczniowie klasy III corocznie piszą Test Kompetencji Trzecioklasisty z języka angielskiego. Nauczyciele uczący w klasie czwartej uwzględniają w planach pracy dydaktycznej wyniki testu trzecioklasisty oraz wyniki Testu Kompetencji Trzecioklasisty. Do 2016 roku przeprowadzane były sprawdziany próbne w V i VI klasie z języka polskiego i matematyki. Obecnie nauczyciele przeprowadzają egzaminy próbne z języka polskiego, matematyki oraz języka angielskiego w klasach VII i VIII.

Nauczyciele prowadzą obserwację i diagnozę uczniów klasy I i IV pod kątem ich umiejętności, wiadomości, zainteresowań, możliwości i predyspozycji. Rozmawiają z rodzicami uczniów. Na podstawie zgromadzonych informacji nauczyciele dobierają właściwe metody nauczania, indywidualizują proces nauczania, zachęcają do udziału w konkursach, dostosowują program do potrzeb i możliwości uczniów oraz przygotowują dla ucznia dodatkowe zadania do wykonania. Działania te pomagają dzieciom w nauce i rozwoju uzdolnień.

Również rodzice uważają, iż szkoła informuje na bieżąco o postępach rozwojowych dziecka, jego potrzebach bądź zauważonych trudnościach podczas zebrań, osobiście, telefonicznie, poprzez rozmowy indywidualne, ustnie, poprzez dzienniczek i zeszyt korespondencji oraz stały kontakt z wychowawcą i nauczycielami.

Obszar badania: Wykorzystanie warunków i sposobu realizacji podstawy programowej umożliwia uczniom stosowanie wiedzy i nabytych umiejętności podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów.

Nauczyciele wskazali najczęściej i systematycznie wykorzystywane zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej w nauczaniu. Są to: cele wspomagania, stosowanie odpowiednich pomocy dydaktycznych i form pracy na lekcjach, wykorzystywanie wyposażenia pomieszczenia. Przedstawili aktywizujące metody pracy, które stosują, aby motywować uczniów do nauki. Wśród nich najczęściej występują: burza mózgów, mapa pojęciowa, doświadczenie, dyskusja, praca z materiałami źródłowymi, gry dydaktyczne, drzewko decyzyjne, projekty, praktyczne działania, drama, filmy historyczne. Nauczyciele uwzględniają osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Indywidualizują pracę na lekcji, dostosowując ją do możliwości uczniów. Opracowują dostosowanie metod, form, warunków, dostosowują wymagania do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

Badani uczniowie uważają, że zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej w nauczaniu pomagają im w nabywaniu wiedzy i umiejętności podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Najczęściej pomagają im: wycieczki edukacyjne, praca w grupie, aktywne metody nauczania, wykład oraz projekty edukacyjne. Uczniowie wskazują również zadania domowe, ocenianie, informację zwrotną o postępach w nauce, konkursy oraz informowanie o celach lekcji jako działania nauczycieli, które pomagają im w przyswajaniu wiedzy.

Na bieżąco szkoła zostaje wyposażona w potrzebne pomoce dydaktyczne. Jednakże w szkole nie ma wszystkich pracowni przedmiotowych.

Obszar badania: Monitorowanie i analiza osiągnięć każdego ucznia uwzględnia możliwości rozwojowe ucznia.

Grono pedagogiczne monitoruje i analizuje osiągnięcia każdego ucznia poprzez: wpisywanie na bieżąco w „Zeszyte konkursów” w jakich konkursach uczniowie biorą udział, jakie osiągają wyniki; podsumowanie 2 razy w ciągu roku udziału uczniów w konkursach i prezentowanie osiągnięć; prezentowanie na korytarzach i w salach lekcyjnych dyplomów, stronę WWW szkoły, gdzie jest zakładka „Nasze osiągnięcia” podsumowująca każdy rok szkolny z podziałem na rodzaje konkursów i zasięg; próbne egzaminy od 2018 r.; egzaminy szóstoklasisty i próbne sprawdziany do 2016 roku; test trzecioklasisty – co roku.

Wszyscy ankietowani nauczyciele na bieżąco badają osiągnięcia uczniów, wskazując na: obserwacje uczniów, aktywność na lekcji, prace pisemne i prace domowe, analizy wytworów ucznia oraz odpowiedzi ustne, egzaminy próbne, analizę wyników, testy sprawnościowe i referaty. Nauczyciele pytają uczniów: co sprawia im trudność, z czym radzą sobie najlepiej. Wszyscy ankietowani jednoznacznie potwierdzili, że badając osiągnięcia uczniów uwzględniają ich możliwości rozwojowe oraz motywują uczniów do osiągania lepszych wyników w nauce.

W II klasie uczniowie są badani przez pracownika poradni pedagogiczno - psychologicznej pod kątem ryzyka dysleksji. Badania te mają na celu wyłonienie dzieci z grupy ryzyka dysleksji rozwojowej i udzielenia specjalistycznej pomocy.

Szkoła pomaga uczniom w rozwoju zainteresowań dzięki udziałowi uczniów w dodatkowych zajęciach rozwijających zainteresowania, podczas których uczniowie mogą odkrywać i rozwijać swoje talenty. Nauczyciele diagnozują potrzeby uczniów poprzez rozmowy z uczniami i wywiad z rodzicami w czasie zebrań na początku roku szkolnego. Mimo podjętych działań nie wszyscy uczniowie uważają, że oferta zajęć rozwijających zainteresowania oferowanych przez szkołę w 100% spełnia ich oczekiwania.

Obszar badania: Nauczyciele wdrażają wnioski z monitorowania i analizy osiągnięć ucznia.

100 % badanych nauczycieli potwierdziło, że formułuje i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Wnioski te wykorzystują w celu doskonalenia własnej pracy, dlatego podejmują następujące działania: uczestniczą w szkoleniach, by pogłębiać własną wiedzę w tym zakresie, modyfikują również plany dydaktyczne, dobierają odpowiednie pomoce dydaktyczne, metody pracy, pogłębiają indywidualizację nauczania oraz określają mocne i słabe strony ucznia. Tworzą informację zwrotną dla ucznia i rodziców. Ściśle współpracują z rodzicami, informując ich o postępach dzieci.

Obszar badania: Wynikające z wdrażanych wniosków działania edukacyjne wpływają na efekty uczenia się i nauczania.

Analiza sprawdzianów szóstoklasisty, egzaminów próbnych, opracowanie wniosków i uwzględnienie ich w nauczaniu wpływały na wyniki uczniów na sprawdzianach zewnętrznych. Udział uczniów w konkursach matematycznych, recytatorskich, plastycznych i ekologicznych przyczynia się do wzrostu średniej ocen na świadectwach. Współpraca z poradnią psychologiczno - pedagogiczną i udział uczniów w zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych oraz korekcyjno - kompensacyjnych, logopedycznych oraz pomoc pedagoga wpływa korzystnie na pokonywanie trudności w nauce i indywidualizację procesu nauczania.

Wnioski

Mocne strony

1. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej podczas całego cyklu nauki. Rodzice i uczniowie są z nią zapoznawani na początku roku szkolnego. Większość nauczycieli na bieżąco analizuje podstawę programową i odnosi się do jej elementów w codziennej pracy z uczniem.
2. Nauczyciele, realizując podstawę programową, uwzględniają osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego. Wyciągane wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Nauczyciele z wyższych etapów edukacyjnych są zapoznawani z umiejętnościami i możliwościami ucznia.
3. W swojej pracy nauczyciele tak dobierają warunki i sposoby realizacji podstawy programowej, aby dostosować je do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.
4. Monitorowanie i analiza osiągnięć każdego ucznia uwzględnia możliwości rozwojowe ucznia, a wynikające wnioski nauczyciele wdrażają w procesie nauczania, co prowadzi do wzrostu efektów uczenia się i nauczania.

Słabe strony

1. Nie wszyscy nauczyciele na bieżąco monitorują realizację podstawy programowej.
2. Nie wszyscy nauczyciele dokonują diagnozy na początku i na końcu etapu kształcenia oraz z poszczególnych przedmiotów.
3. Szkoła nie posiada wszystkich pracowni przedmiotowych potrzebnych do realizacji zadań zawartych w podstawie programowej.

Rekomendacje

1. Wszyscy nauczyciele na bieżąco powinni monitorować realizację podstawy programowej.
2. W celu zapewnienia ciągłości realizacji podstawy programowej na wszystkich etapach kształcenia, nauczyciele powinni dogłębnie zapoznać się z wymaganiami zawartymi w podstawie programowej dotyczącej poprzedniego etapu nauczania.
3. W szkole powinny powstać pracownie przedmiotowe.
4. Nauczyciele powinni przeprowadzać diagnozę zainteresowań uczniów pod koniec roku szkolnego, aby w jak największym stopniu pomóc uczniom w rozwoju ich zainteresowań.